

Total number of printed pages-8

1 (Sem-3/FYUGP) BCM44MJ

2025

COMMERCE

(FINANCE)

Paper : BCM4300404 MJ

(Major)

(Banking)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer : 1×8=8

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) In which year was the Reserve Bank of India established ?

কোন চনত ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?

(i) 1934/১৯৩৪

(ii) 1935/১৯৩৫

(iii) 1948/১৯৪৮

(iv) 1949/১৯৪৯

(b) A banker's lien is
বেংকৰ স্বত্ব হ'ল

(i) General lien
সাধাৰণ স্বত্ব

(ii) Negative lien
ঋণাত্মক স্বত্ব

(iii) Particular lien
বিশেষ স্বত্ব

(iv) All of the above
ওপৰৰ সকলোবোৰ

(c) Who issues the Garnishee order?
গাৰনিছি আদেশ কোনে জাৰি কৰে?

(i) Reserve Bank of India
ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক

(ii) The Central Government
কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে

(iii) The Court
আদালতে

(iv) All of the above
ওপৰৰ সকলোবোৰ

(d) In which year was the Banking
Ombudsman Scheme introduced in
India ?

ভাৰতত কোন চনত বেংকিং লোকপাল আঁচনি প্ৰৱৰ্ত্তন
কৰা হৈছিল?

(i) 1992/১৯৯২

(ii) 1995/১৯৯৫

(iii) 1999/১৯৯৯

(iv) 2005/২০০৫

(e) In case of negotiable instruments which
person generally gets a good title ?

হস্তান্তৰযোগ্য পত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত কোনজন ব্যক্তিয়ে সাধাৰণতে
উত্তম পত্ৰধাৰক হিচাপে বিবেচিত হয়?

(i) Holder of stolen instrument
চুৰি হোৱা পত্ৰৰ ধাৰক

(ii) Finder of the lost instrument
হেৰোৱা পত্ৰ পোৱা ব্যক্তি

(iii) Holder in due course
যথাবিহিত ধাৰক

(iv) All of the above
ওপৰৰ সকলোবোৰ

(f) In which year was the State Bank of India established?

কোন চনত ভাৰতীয় ষ্টেট বেংক প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল?

(i) 1921/১৯২১

(ii) 1935/১৯৩৫

(iii) 1955/১৯৫৫

(iv) 1959/১৯৫৯

(g) In which year were 14 commercial banks nationalised in India?

ভাৰতত কোন চনত ১৪টা বাণিজ্যিক বেংক ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰা হৈছিল?

(i) 1955/১৯৫৫

(ii) 1959/১৯৫৯

(iii) 1968/১৯৬৮

(iv) 1969/১৯৬৯

(h) Cash reserve maintained by a bank is called first line of defence.

বেংকৰ দ্বাৰা সংৰক্ষণ কৰা নগদ পুঁজিক প্ৰথম শাৰীৰ প্ৰতিৰক্ষা বুলি কোৱা হয়।

(i) Correct/শুদ্ধ

(ii) Incorrect/অশুদ্ধ

2. Answer **any six** of the following questions :
2×6=12

নিম্নোক্ত যিকোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write *two* differences between public sector and private sector banks.

বাজহুৱা খণ্ডৰ বেংক আৰু ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বেংকৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) What is a bank?
বেংক কাক বোলে?

(c) Write *two* benefits of fixed deposit account.

স্থায়ী জমা হিচাপৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(d) What is joint account?
যৌথ হিচাপ কাক বোলে?

(e) What is overdraft?
অধিবিকৰ্ষ কাক বোলে?

(f) What is mortgage?
বন্ধক কাক বোলে?

(g) Write *two* features of negotiable instrument.

হস্তান্তৰযোগ্য দলীলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) What is endorsement?
পৃষ্ঠাংকন কাক বোলে?

(i) What is payment in due course ?

যথাবিহিত পৰিশোধ কাক বোলে?

(j) What is non-performing asset ?

অ-ফলদায়ক সম্পত্তি কাক বোলে?

3. Answer **any four** of the following questions :
(in about **200** words each) $5 \times 4 = 20$

নিম্নোক্ত যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : (প্ৰতিটো ২০০টা
শব্দৰ ভিতৰত)

(a) What is scheduled and non-scheduled bank ? Distinguish between scheduled and non-scheduled bank.

অনুসূচীভুক্ত আৰু অ-অনুসূচীভুক্ত বেংক কাক বোলে?
অনুসূচীভুক্ত আৰু অ-অনুসূচীভুক্ত বেংকৰ মাজত পাৰ্থক্য
লিখা।

(b) Briefly state the different types of e-banking services.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ই-বেংকিং সেৱাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা
কৰা।

(c) Briefly discuss the procedures of opening a bank account in the name of a partnership firm.

এটা অংশীদাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ নামত বেংকৰ হিচাব খোলাৰ
কাৰ্য প্ৰণালীবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(d) Distinguish between savings account and current account.

সঞ্চয়ী হিচাব আৰু চলিত হিচাবৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(e) Briefly state the different types of credits provided by a banker to a customer.

গ্ৰাহকলৈ বেংকে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ঋণসমূহৰ
বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(f) Distinguish between bill of exchange and cheque.

বিনিময় বিল আৰু ধনাদেশৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(g) Briefly state the powers of the Reserve Bank of India under the Banking Regulation Act, 1949.

বেংকিং নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৪৯ৰ অধীনত ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ
বেংকৰ ক্ষমতাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(h) Briefly explain the various types of crossing.

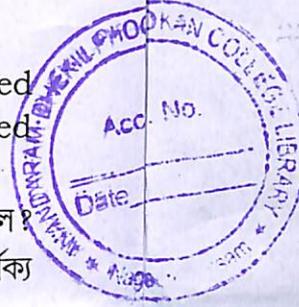
বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বেখাংকনৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any two** of the following questions :
(in about **600** words each) $10 \times 2 = 20$

নিম্নোক্ত যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : (প্ৰতিটো ৬০০টা
শব্দৰ ভিতৰত)

(a) Describe the functions of a bank.

বেংকৰ কাৰ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Discuss the statutory obligations of a banker to

- (i) honour customer's cheques and
(ii) maintain secrecy of account of a customer. 5+5=10

- (i) গ্রাহকৰ চেক পৰিশোধ কৰা আৰু
(ii) গ্রাহকৰ গোপনীয়তা বক্ষা কৰাৰ হিচাপৰ ক্ষেত্ৰত বেংকৰ বিধিগত দায়িত্বসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the principles of sound lending.
সুস্থ ঋণদান নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is paying banker? State the statutory protections granted to the paying banker under the Negotiable Instruments Act, 1881. 2+8=10

পৰিশোধকাৰী বেংক কাক বোলে? ১৮৮১ চনৰ হস্তান্তৰযোগ্য দলীল আইনৰ অধীনত পৰিশোধকাৰী বেংকক প্ৰদান কৰা বিধিবদ্ধ বক্ষণাবেক্ষণ ব্যৱস্থাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(e) Discuss the provisions of the Banking Regulation Act, 1949 in regard to

- (i) minimum paid-up capital and reserves and
(ii) constitution of board of directors. 5+5=10

- (i) নূন্যতম আদায়ীকৃত মূলধন আৰু সঞ্চিত পুঁজি আৰু
(ii) সঞ্চালক মণ্ডলীৰ গঠন সম্পৰ্কত বেংকিং নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৪৯ত সন্নিবিষ্ট বিধিসমূহ আলোচনা কৰা।